บทที่ ๑
หลักภาษาไทย

เสียงในภาษาไทย

เสียงในภาษา หมายถึง เสียงที่มนุษย์เปล่งออกมา เพื่อสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ด้วยกัน และ เพื่อสนองความต้องการต่าง ๆ เช่น ขอความช่วยเหลือ แสดงความรู้สึกรัก เกลียด โกรธ ชอบ ไม่ชอบ พอใจ ไม่พอใจ ฯลฯ เสียงในภาษาเกิดจากอวัยวะต่าง ๆ ตั้งแต่กระบังลม ปอด หลอดลม กล่องเสียง ลิ้นไก่ เพดาน ลิ้น ปุ่มเหงือก ริมฝีปาก และช่องจมูก มาทำงานประสานกัน จึงทำให้เกิดเสียงได้

เสียงในภาษา มี ๓ ชนิด คือ

เสียงสระ

เสียงสระ คือ เสียงที่เปล่งออกมาจากลำคอโดยตรง ไม่ถูกสกัดกั้น ณ ที่ใดที่หนึ่งในช่องทางเดินของลมเลย แล้วกระทบเส้นเสียงทั้งสองข้าง เกิดเป็นเสียงสั้นสะเทือน มีเสียงก้องกังวาน และออกเสียงได้ยาวนานกว่าเสียงพยัญชนะ

เสียงสระ มี ๒๘ เสียง แบ่งได้ ๒ ชนิด คือ ๑. สระแท้ ๒. สระประสม

เสียงสระแท้

มี ๑๘ เสียง แบ่งได้ ๒ ประเภท

สระแท้ฐานเดียว มี ๘ เสียง
คือ เสียงสั้น เสียงยาว

สระแท้สองฐาน มี ๑๐ เสียง
คือ เสียงสั้น เสียงยาว

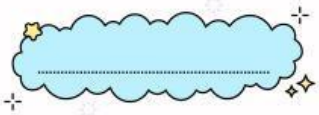
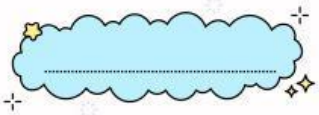
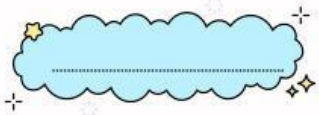
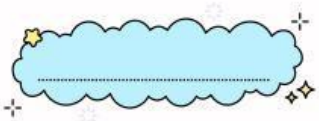
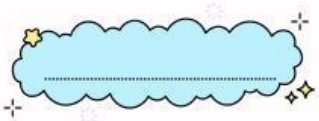
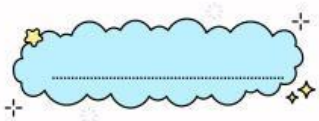
LIVEWORKSHEETS

บทที่ ๑
หลักภาษาไทย

เสียงในภาษาไทย

เสียงสระประสม คือ การนำสระแท้มาประสมกัน ๒ เสียง

สระประสมมี ๖ เสียง คือ เสียงสั้น เสียงยาว

หมายเหตุ ยังมีเสียงสระอีกชนิดหนึ่ง คือ สระเกิน ในสมัยก่อนถือว่าเป็นเสียงสระ แต่ปัจจุบันไม่ถือว่าสระเกินเป็นเสียงสระ เพราะมีเสียงพยัญชนะประสมอยู่

สระเกิน มี ๘ เสียง คือ

๑ .....
๕ .....
๒ .....
๖ .....
๓ .....
๗ .....
๔ .....
๘ .....

LIVEWORKSHEETS

บทที่ ๑
หลักภาษาไทย

เสียงในภาษาไทย

เสียงพยัญชนะ

เสียงพยัญชนะ หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมาจากลำคอ แล้วกระทบกับอวัยวะต่าง ๆ ภายในช่องปากหรือช่องจมูก ลมอาจถูกสกัดกั้นไว้ทั้งหมดหรือเป็นบางส่วน จึงทำให้เกิดเสียงพยัญชนะต่าง ๆ

เสียงพยัญชนะ มี ๒๑ เสียง ได้แก่

ก .....

ข .....

ง .....

จ .....

ช .....

ซ .....

ด .....

ต .....

ท .....

น .....

บ .....

ป .....

พ .....

ฟ .....

ม .....

ย .....

ร .....

ล .....

ว .....

ฮ .....

อ .....

LIVEWORKSHEETS

บทที่ ๑
หลักภาษาไทย

เสียงในภาษาไทย

เสียงวรรณยุกต์

เสียงวรรณยุกต์ คือ เสียงที่มีระดับสูงต่ำแตกต่างกันไป นับว่าสำคัญมาก เพราะทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนไปด้วย

เสียงวรรณยุกต์ มี ๕ เสียง

๑. เสียงสามัญ .....

๒. เสียงเอก .....

๓. เสียงโท .....

๔. เสียงตรี .....

๕. เสียงจัตวา .....

⚠ หมายเหตุ เสียงวรรณยุกต์ที่อยู่ในพยางค์หรือคำต่าง ๆ ที่เราออกเสียงนั้น มีทั้งที่เสียงวรรณยุกต์ตรงกับรูปวรรณยุกต์ และไม่ตรงกับรูปวรรณยุกต์

เช่น

เสียงวรรณยุกต์และรูปวรรณยุกต์ตรงกัน เช่น .....

เสียงวรรณยุกต์และรูปวรรณยุกต์ไม่ตรงกัน เช่น .....

LIVEWORKSHEETS

แบบฝึกหัด ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑. คำว่า "ศิลปะศาสตร์" มีจำนวนเสียงพยางค์ทั้งหมดกี่พยางค์?

ตอบ _____

๒. คำว่า "ปรารถนา" มีการประสมด้วยเสียงสระเดี่ยวทั้งหมดกี่เสียง?

ตอบ _____

๓. ในการนับเสียงสระประสม (สระแท้ผสมสระเดี่ยว) เสียง "เอือะ" ประกอบด้วยเสียงสระใดประสมกัน?

ตอบ _____

๔. คำว่า "เกลียด" ประกอบด้วย เสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ และเสียงตัวสะกด ตามลำดับคือเสียงใดบ้าง?

ตอบ _____

๕. เสียงสระในภาษาไทยแบ่งออกเป็นกี่ชนิด อะไรบ้าง?

ตอบ _____

๖. คำว่า "ทรัพย์" จัดเป็นคำที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงใด (อักษรคู่/อักษรเดี่ยว)?

ตอบ _____

๗. เสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวในภาษาไทย มีทั้งหมดกี่เสียง?

ตอบ _____

๘. คำว่า "กสิกร" มีเสียงพยัญชนะต้นเป็นพยัญชนะต้นเดี่ยว หรือ พยัญชนะต้นควบกล้ำ?

ตอบ _____

๙. คำว่า "เลิกลั่ก" มีเสียงตัวสะกดอยู่ในมาตราใดบ้าง?

ตอบ _____

๑๐. อักษรสูงสามารถผันวรรณยุกต์ได้ทั้งหมดกี่เสียง?

ตอบ _____

LIVEWORKSHEETS

ข้อสอบ

๑. คำในข้อใดมีโครงสร้างส่วนประกอบของพยางค์ครบถ้วนที่สุด (มีทั้งพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์)

ก. รัก
ข. ใจ
ค. มา
ง. เล่า

๒. ประโยค "ฉันกินข้าวเช้า" มีเสียงสระประสมกี่เสียง (ไม่นับเสียงสระเกิน)

ก. ๑ เสียง
ข. ๒ เสียง
ค. ๓ เสียง
ง. ๔ เสียง

๓. คำในข้อใดมีจำนวน "เสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว" มากที่สุด

ก. เกลลา
ข. เพลง
ค. กลาง
ง. ครอบ

๔. ข้อใดมีเสียงพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง คำเป็น และเสียงวรรณยุกต์เอก

ก. ไก่
ข. ป่า
ค. จ่า
ง. เต่า

๕. คำว่า "ประวัติศาสตร์" ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำกี่เสียง

ก. ๑ เสียง
ข. ๒ เสียง
ค. ๓ เสียง
ง. ๔ เสียง

๖. ข้อใดเกิดจากฐานกรณ์ (อวัยวะที่ใช้เปล่งเสียง) ตำแหน่งเดียวกันทั้งหมด

ก. ก, ข, ค, ง
ข. จ, ฉ, ช, ซ
ค. ด, ต, ถ, น
ง. บ, ป, พ, ม

๗. คำในข้อใดเป็น "คำตาย" ทุกคำ

ก. กบฏ, เลข, เมฆ
ข. รัก, บาป, โชค
ค. วิหค, นก, เมฆ
ง. ศพ, บท, ธูป

๘. ข้อใดไม่มี "เสียงสระเกิน" (อำ, ใอ, ไอ, เอา, ฤ, ฤๅ, ฦ, ฦๅ)

ก. ใครใจร้าย
ข. ไปหาแม่
ค. ดูเงาไม้
ง. กินข้าวฟ่าง

๙. พยางค์ในข้อใดจัดเป็น "พยางค์เปิด" (พยางค์ที่ไม่มีเสียงตัวสะกด)

ก. มา
ข. วัด
ค. นก
ง. เดิน

๑๐. คำว่า "น้ำใจ" มีเสียงวรรณยุกต์ใดบ้าง

ก. ตรี, เอก
ข. โท, สามัญ
ค. ตรี, สามัญ
ง. โท, เอก

LIVEWORKSHEETS